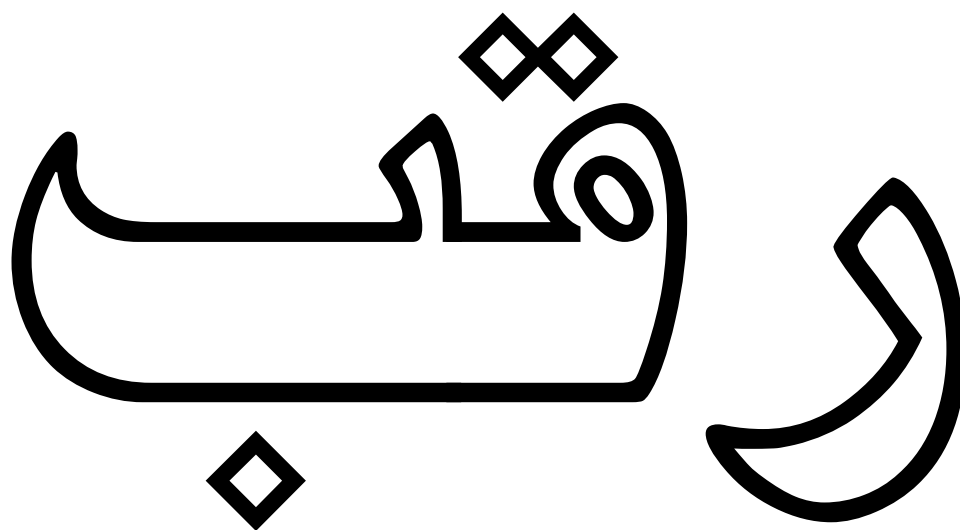

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۶۶۳

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۶۶۳، «رقب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «رقب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «رقب» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۶۶۳	شماره
رقب	ریشه
۲۴	تعداد تکرار
۱۴	تعداد مشتقات
۱۶۰	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱. اَرْقَبُوا (۱)	۴. تَرْقُبُ (۱)	۷. رَقِيبٌ (۱)	۱۰. فَارَقَيْبُهُمْ (۱)	۱۳. يَرْقُبُوا (۱)
۲. الرَّقِيبِ (۱)	۵. رَقِيَّةٌ (۶)	۸. رَقِيبٌ (۱)	۱۱. مُرْتَقِبُونَ (۱)	
۳. الرِّقَابِ (۳)	۶. رَقِيْبًا (۲)	۹. فَارَقَيْبٌ (۲)	۱۲. يَتَرَقَّبُ (۲)	۱۴. يَرْقُبُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابی (۱)	۳۳. ثُنَّ (۱)	۶۶. سکن (۳)	۹۸. عهد (۲)	۱۳۰. لقی (۱)
۲. اتی (۵)	۳۴. ثلث (۱)	۶۷. سلم (۶)	۹۹. عود (۱)	۱۳۱. لیس (۱)
۳. اخذ (۳)	۳۵. حَبَب (۱)	۶۸. سمو (۱)	۱۰۰. غرب (۱)	۱۳۲. لنگ (۱)
۴. اخر (۱)	۳۶. حتی (۲)	۶۹. سوف (۲)	۱۰۱. غرم (۱)	۱۳۳. مدن (۱)
۵. اسرائیل (۱)	۳۷. حرب (۱)	۷۰. سئل (۲)	۱۰۲. غوی (۱)	۱۳۴. مسس (۱)
۶. الف (۱)	۳۸. حرر (۱۱)	۷۱. شدد (۱)	۱۰۳. فتن (۱)	۱۳۵. ملک (۲)
۷. الک (۱)	۳۹. حسن (۱)	۷۲. شرق (۱)	۱۰۴. فدی (۴)	۱۳۶. منن (۱)
۸. الل (۲)	۴۰. حفظ (۱)	۷۳. شکر (۱)	۱۰۵. فرض (۱)	۱۳۷. موسی (۱)
۹. الله (۱۹)	۴۱. حکم (۴)	۷۴. شهد (۲)	۱۰۶. فرق (۱)	۱۳۸. مول (۱)
۱۰. اله (۱۹)	۴۲. حلف (۱)	۷۵. شهر (۳)	۱۰۷. فسق (۱)	۱۳۹. نبو (۱)
۱۱. امر (۱)	۴۳. حلل (۱)	۷۶. شیء (۳)	۱۰۸. فقر (۱)	۱۴۰. نجو (۱)
۱۲. امس (۱)	۴۴. حین (۱)	۷۷. صبح (۱)	۱۰۹. فکک (۱)	۱۴۱. نسو (۳)
۱۳. امم (۱)	۴۵. خبر (۱)	۷۸. صبر (۲)	۱۱۰. فوه (۱)	۱۴۲. نصر (۲)
۱۴. امن (۲۳)	۴۶. خرج (۱)	۷۹. صدق (۵)	۱۱۱. قبل (۲)	۱۴۳. نفس (۱)
۱۵. انس (۱)	۴۷. خزی (۲)	۸۰. صرخ (۱)	۱۱۲. قتل (۷)	۱۴۴. نوق (۱)
۱۶. انن (۱۰)	۴۸. خشی (۱)	۸۱. صلو (۱)	۱۱۳. قرب (۱)	۱۴۵. وثق (۴)
۱۷. اهل (۷)	۴۹. خطء (۶)	۸۲. صوم (۴)	۱۱۴. قلب (۲)	۱۴۶. وجد (۴)
۱۸. اول (۲)	۵۰. خلق (۲)	۸۳. ضرب (۱)	۱۱۵. قول (۸)	۱۴۷. وجه (۱)
۱۹. اوی (۱)	۵۱. خوف (۲)	۸۴. ضرر (۱)	۱۱۶. قوم (۱۰)	۱۴۸. وحد (۱)
۲۰. ائی (۱)	۵۲. دخن (۱)	۸۵. ضلل (۱)	۱۱۷. کتب (۱)	۱۴۹. ودی (۳)
۲۱. ابی (۲)	۵۳. دوم (۱)	۸۶. طعم (۲)	۱۱۸. کتر (۲)	۱۵۰. وزر (۱)
۲۲. بثث (۱)	۵۴. ذمم (۲)	۸۷. ظلم (۱)	۱۱۹. کذب (۲)	۱۵۱. وسط (۱)
۲۳. بدل (۱)	۵۵. ذوی (۱)	۸۸. ظهر (۲)	۱۲۰. کسو (۱)	۱۵۲. وضع (۱)
۲۴. برر (۲)	۵۶. ربب (۴)	۸۹. عبد (۱)	۱۲۱. کفر (۳)	۱۵۳. وعظ (۱)
۲۵. بعد (۲)	۵۷. رجل (۱)	۹۰. عتد (۱)	۱۲۲. کلل (۲)	۱۵۴. وفی (۲)
۲۶. بعض (۲)	۵۸. رحم (۱)	۹۱. عجب (۱)	۱۲۳. کون (۱۸)	۱۵۵. وقی (۳)
۲۷. بلو (۱)	۵۹. رسل (۱)	۹۲. عدو (۴)	۱۲۴. کیف (۱)	۱۵۶. وله (۱۹)
۲۸. بنو (۴)	۶۰. رضو (۱)	۹۳. عذب (۲)	۱۲۵. لحي (۱)	۱۵۷. ولی (۱)
۲۹. بئس (۲)	۶۱. رقب (۱۰)	۹۴. عشر (۱)	۱۲۶. لدی (۱)	۱۵۸. یتم (۱)
۳۰. بین (۱۰)	۶۲. رُئس (۱)	۹۵. عقد (۱)	۱۲۷. لعل (۱)	۱۵۹. یمن (۵)
۳۱. تبع (۳)	۶۳. زکو (۱)	۹۶. علم (۶)	۱۲۸. لغو (۱)	۱۶۰. یوم (۳)
۳۲. توب (۳)	۶۴. زوج (۲)	۹۷. عمل (۷)	۱۲۹. لفظ (۱)	
	۶۵. سبل (۴)			

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۷۷} لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالصَّرَاءِ وَحِينَ النُّبَأِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ
۲. {النساء - ۱} يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ **رَقِيبًا**
۳. {النساء - ۹۲} وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوًّا لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
۴. {النساء - ۹۲} وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوًّا لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
۵. {النساء - ۹۲} وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوًّا لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
۶. {المائدة - ۸۹} لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَوْ كِسْفَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۷. {المائدة - ۱۱} مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُمْ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ **الرَّقِيبَ** عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
۸. {التوبة - ۸} كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا **يَرْفُقُوا** فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ
۹. {التوبة - ۱۰} لَا **يَرْفُقُونَ** فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ
۱۰. {التوبة - ۶۰} إِذَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةَ قُلُوبَهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْعَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنَ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
۱۱. {هود - ۹۳} وَيَا قَوْمِ اغْلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كاذِبٌ **وَارْتَقِبُوا** إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ
۱۲. {هود - ۹۳} وَيَا قَوْمِ اغْلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كاذِبٌ **وَارْتَقِبُوا** إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ
۱۳. {طه - ۹۴} قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ **تَرْقُبْ** قَوْلِي
۱۴. {القصص - ۱۸} فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا **يَتَرَقَّبُ** فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُبِينٌ
۱۵. {القصص - ۲۱} فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا **يَتَرَقَّبُ** قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
۱۶. {الأحزاب - ۵۲} لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ **رَقِيبًا**
۱۷. {الدخان - ۱۰} **فَارْتَقِبْ** يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ
۱۸. {الدخان - ۵۹} **فَارْتَقِبْ** إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ
۱۹. {الدخان - ۵۹} **فَارْتَقِبْ** إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ

۲۰. {محمد - ۴} فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَخْنَبْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الرِّبَاقَ فَأِمَّا مَتًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ
۲۱. {ق - ۱۸} مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ
۲۲. {القمر - ۲۷} إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ
۲۳. {المجادلة - ۳} وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعِظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
۲۴. {البلد - ۱۳} فَأَنَّ رَقَبَةَ